

» Examenreglement VAVO

vmbo - havo | schooljaar 2019-2020

Vastgesteld door CvB 09-07-2019

Positief advies verleend door studentenraad op 28-08-2019

Dit examenreglement is geldig vanaf **28-08-2019**

Inleiding	3
Artikel 1 Examencommissie.....	3
Artikel 2 Contact met de examencommissie	3
Artikel 3 Recht van deelname	3
Artikel 4 Vrijstelling voor onderdelen van een vak (schoolexamens)	3
Artikel 5 Vrijstelling voor een vak of meerdere vakken (inruil/inleen)	4
Artikel 6 Aangepaste examinering.....	4
Artikel 7 Examenprogramma	5
Artikel 8 hulpmiddelen	6
Artikel 9 Meer examengelegenheden.....	7
Artikel 10 Deelname en verhindering	8
Artikel 11 Organisatie en uitvoering van de examens.....	10
Artikel 12 Onregelmatigheden	13
Artikel 13 Informatie aan Inspectie	13
Artikel 14 Inzagerecht.....	14
Artikel 15 Bezwaar	15
Artikel 16 Beroep.....	16
Artikel 17 Diploma.....	16
Artikel 18 Slotbepaling.....	17
Begrippenlijst	18

Inleiding

Het examenreglement is een verzameling regels voor de organisatie en de beoordeling van de schoolexamens en het centraal eindexamen en is gebaseerd op het eindexamenbesluit VO. Het reglement is voor VMBO en HAVO. Belangrijk is dat je dit examenreglement goed kent.

Het actuele Eindexamenbesluit VO is te vinden op wetten.overheid.nl.

Artikel 1
Examencommissie

ROC de Leijgraaf heeft één examencommissie. Deze commissie ziet er op toe dat alles rond de examens goed verloopt. Denk daarbij aan de planning en het afnemen van examens, de beoordeling, uitslag, evaluatie en de diplomering.

Artikel 2
Contact met de examencommissie

Het digitale loket voor verzoeken aan de examencommissie vind je via mijn.leijgraaf.nl onder de knop [mijn formulieren].

Artikel 3
Recht van deelname

Heb je een onderwijsovereenkomst en volg je een opleiding aan ROC de Leijgraaf? Dan mag je aan de examens van die opleiding deelnemen voor de vakken waarvoor je bent ingeschreven.

Artikel 4
Vrijstelling voor onderdelen van een vak (schoolexamens)

Denk je dat je recht hebt op een vrijstelling voor een examenonderdeel? Dan kun je hiervoor een verzoek indienen bij de examencommissie (zie artikel 2).
De examencommissie zal controleren of het programma van toetsing en afsluiting van schooljaar 2019-2020 overeenkomt met het PTA waarop je een examenonderdeel hebt behaald.

Artikel 5
Vrijstelling voor een vak of
meerdere vakken
(inruil/inleen)

Denk je dat je recht hebt op een vrijstelling voor een vak? Dan kun je hiervoor een verzoek indienen bij de examencommissie (zie artikel 2). De examencommissie kijkt of de vrijstelling - volgens de wettelijke bepalingen - kan worden verleend en letten onder andere op:

- Is het eindcijfer van het vak een 6 of hoger;
- Is voor PWS HAVO een 6 of hoger behaald;
- Is PWS VMBO beoordeeld als een voldoende of goed;
- Is een kopie voorlopige cijferlijst en/of diploma aangeleverd.

Een vrijstelling is uitsluitend van toepassing indien na het jaar waarin het eindcijfer of de beoordeling is vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken.

Artikel 6
Aangepaste examinering

- Als je een beperking hebt waardoor bepaalde aanpassingen noodzakelijk zijn bij het afnemen van examens, vraag je dat aan via je coach bij het service centrum onderwijs (SCO). In je aanvraag moet duidelijk zijn wat allemaal aangepast moet worden. Denk dan bijvoorbeeld aan: examentijdverlenging, speciale hulpmiddelen (claroread, laptop) etc.. SCO onderzoekt of je recht hebt op een aanpassing en adviseert de examencommissie.
- Als je in een bijzondere situatie gebruik wilt maken van afwijkende examencondities dan moet je dit aanvragen bij de examencommissie (zie artikel 2). Bijvoorbeeld als je je arm hebt gebroken en niet kan schrijven.
- De examencommissie bepaalt zowel in het geval van lid 1 als in het geval van lid 2 welke afwijkende examencondities worden toegestaan en zorgt ervoor dat de examencondities worden aangepast.
- Voor een aangepaste examinering bij de centrale examens (CE) wordt rekening gehouden met de geldende wet- en regelgeving.

Artikel 7 Examenprogramma

Het bevoegd gezag van ROC de Leijgraaf stelt naast het examenreglement jaarlijks vóór de start van het schooljaar een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast. Het PTA geeft het overzicht van alle examens en de diploma-eisen. Het PTA beschrijft:

- Wat geëxamineerd wordt, zowel voor schoolexamens als centraal schriftelijk eindexamen (dekking van de domeinen).
- De examenmethode/vorm;
- Wanneer (periode) examinering plaatsvindt;
- De duur van het examen;
- Totstandkoming resultaat; weging tussen verschillende examenonderdelen.
- Herkansingsmogelijkheid
- Versie examenprogramma

Vanaf het begin van het schooljaar en in ieder geval voor 1 oktober is het PTA is inzichtelijk in Onderwijsonline, onder de tab Mijn Examenplan.

Een compleet PTA van het vmbo en havo bestaat uit:

- Schoolexamens (SE): (theorie)examens, PraktijkOpdrachten (SEPO), handelingsdelen, mondelinge examens en kijk- en luistertoetsen. Deze verschillende examenvormen dekken tezamen het examenprogramma van het vak.
- Het profielwerkstuk (PWS)
- Loopbaanoriëntatie en burgerschap (alleen bij vmbo)

* een handelingsdeel van het schoolexamen is een kleine of grote opdracht die voldoende moet worden afgerond (bijv. ICT vaardigheden domein F van Economie). De leerling krijgt hier dus geen cijfer voor. De beoordeling kent alleen de keuze tussen 'naar behoren en onvoldoende.

De tijdvakken van het schoolexamen en de tijdvakken van het centraal examen worden bekendgemaakt voor het begin van het examenjaar. De schoolexamens worden conform de in het programma van toetsing en afsluiting dan wel de op de jaarplanning beschreven data afgenomen. Het rooster van het schoolexamen is tenminste twee weken voor aanvang van het schoolexamen te raadplegen op je persoonlijke rooster.

Artikel 8
hulpmiddelen

In het PTA staat de toegestane hulpmiddelen beschreven. Deze zijn terug te vinden op examenblad.nl.

Indien je zowel VMBO als HAVO examens doet, kan het voorkomen dat je deze examens in quarantaine (afgezonderd) maakt.

Artikel 9

Meer examengelegenheden

Herkansing schoolexamens

- a. Als student heb je standaard een 2e kans voor één schriftelijk schoolexamen binnen één vak. Een verzoek hiervoor dien je na schoolexamenperiode 3 in bij de examencommissie (zie artikel 2)
- b. Voor de overige schoolexamens geldt dat je hiervoor een verzoek in kan dienen bij de examencommissie (zie artikel 2). Zij kennen bij bijzondere situaties een 2e kans toe.
- c. Wanneer je een examen opnieuw doet, telt de hoogste beoordeling als einduitslag.

Herkansing centraal examen - tweede tijdvak

- a. Iedere student krijgt na de eerste uitslagbepaling het recht om in datzelfde examenjaar voor één vak uit zijn pakket deel te nemen aan het centraal examen in het eerstvolgende tijdvak. Hiervoor geldt dat het vak betrokken moet zijn geweest bij het vaststellen van de eerste uitslag.
- b. Het recht op herkansing is niet alleen voor de gezakte kandidaten die alsnog kunnen slagen maar ook voor kandidaten die volgens de eerste uitslagbepaling al geslaagd zijn en voor kandidaten die gezakt zijn en niet meer kunnen slagen voor hun eindexamen, maar nog wel een extra certificaat zouden kunnen bemachtigen.
- c. De student dient hiervoor uiterlijk donderdag 11 juni 15.00 uur 2020 een verzoek in bij de examencommissie (zie artikel 2)
- d. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen, geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
- e. Indien je een herkansing van het centraal examen in één van jouw vakken vraagt, blijft het behaalde eindcijfer schoolexamen voor dat vak staan.
- f. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld en aan je medegedeeld.

Artikel 10

Deelname en verhindering

Schoolexamen

Deelname aan het schoolexamen

- a. Je bent verplicht om deel te nemen aan de examenonderdelen waarvoor je bent ingeschreven of ingepland

Verhindering bij het schoolexamen

- b. Als je niet aan een examen kunt deelnemen (bijvoorbeeld omdat je ziek bent) dan meld je dit ruim vóór aanvang van je examen. Hiervoor neem je contact op met de examencommissie (zie artikel 2).
- c. Als je geen goede reden hebt om je examen te missen, telt je afwezigheid als een afgelegd examen.

Centraal Examen

Deelname aan het centraal examen

- d. Aan het Centraal Examen mag pas worden deelgenomen nadat het Schoolexamen is afgerond. Dit betekent dat **alle** Schoolexamenonderdelen, genoemd in het PTA, met een resultaat afgesloten moeten zijn en dat alle onderdelen van het handelingsdeel minimaal de kwalificatie voldoende moeten hebben. Als de kandidaat geen eindcijfer heeft bij een vak voor het Schoolexamen dan wordt hij **uitgeschreven** voor dit vak en begin mei niet aangemeld als kandidaat voor dat vak bij het Centraal Examen.

Verhindering bij het centraal examen

- e. Als je door overmacht niet aan het centraal examen kan deelnemen, dan **neem je hiervoor contact op met de examencommissie (zie artikel 2)**
- f. Indien je om een geldige reden, ter beoordeling van de examencommissie, bent verhinderd bij één of meer examens in het eerste tijdvak, wordt je in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen te voltooien.
- g. Indien je in het tweede tijdvak eveneens verhinderd bent, of wanneer je het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt je in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College van Toetsen en Examens je eindexamen te voltooien. De uitslag, en een eventueel daaruit voortvloeiend herexamen, kan pas worden vastgesteld, nadat je voor al je vakken het centraal examen hebt afgelegd.

- h. In geval dat je het centraal examen in het 3e tijdvak moet afronden, meld je je uiterlijk binnen 3 dagen na bekendmaking van de resultaten van het 2e tijdvak bij de examencommissie (zie artikel 2).
- i. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de examencommissie.

Artikel 11

Organisatie en uitvoering van de examens

Schoolexamen

Te laat komen schoolexamen

- a. Het is belangrijk om op tijd bij een examen te zijn! Op tijd is 10 min vóór de start van het examen. Als je minder dan 10 minuten te laat bent, mag je nog deelnemen aan het examenonderdeel. Je hebt dan wel minder tijd, want je mag niet langer doorgaan dan studenten die wel op tijd waren.
- b. Als je méér dan 10 minuten te laat bent mag je niet meer deelnemen aan het examen, het examen telt dan wel als een afgelegd examen met een onvoldoende als resultaat.

Vetrektijd bij het schoolexamen

- c. Als je klaar bent met een schriftelijk of digitaal examenonderdeel, mag je vertrekken vanaf 10 minuten na de start.

Centraal Examen

Te laat komen bij het Centraal Examen

- d. Als je te laat bent bij een zitting van het Centraal Examen, kan je tot 30 minuten na aanvang van de desbetreffende zitting tot de examenruimte worden toegelaten.
- e. Kom je minder dan 30 minuten te laat bij het Centraal Examen dan meldt je je bij het examenbureau. Je wordt dan onder begeleiding toegelaten tot het examen.
- f. Als je meer dan 30 minuten te laat komt bij een zitting van het Centraal Examen, wordt van deelname aan de desbetreffende zitting uitgesloten en geldt dit als afwezig.

Vertrektijd bij het Centraal Examen

- g. Bij het afleggen van het Centraal Examen mag je de examenruimte niet eerder verlaten dan één uur na aanvang van de zitting, niet tijdens de laatste 15 minuten van de zitting en niet voordat het werk, kladpapier en de opgaven door de surveillant zijn ingenomen.

Regels bij schoolexamens en centrale examens

- h. Bij de afname van examens is tenminste één surveillant aanwezig.
- i. De surveillant(en) dienen tenminste 15 minuten voor aanvang van een Schoolexamen in de examenruimte aanwezig te zijn en 30 minuten voor aanvang van het centrale examen aanwezig.

- j. Tijdens een examen dien je je te houden aan de instructies van de surveillant.
- k. Je meldt je 10 minuten voor aanvang van een examen bij het lokaal waar je volgens de presentielijst bent ingedeeld.
- l. Als je examen doet moet je een geldig legitimatiebewijs of je schoolpas kunnen laten zien. Ben je dit vergeten mee te nemen, dan kan je bij STIP een schoolinschrijving opvragen. Als je je niet kan legitimeren, kan je niet deelnemen aan het examen en vervalt het examenmoment met een onvoldoende als resultaat.
- m. Jassen, tassen en petten moeten op de door de surveillant aangegeven plek worden achtergelaten.
- n. Alle examens worden uitsluitend gemaakt op door de school ter beschikking gesteld gewaarmerkt papier en kladpapier. Het kladpapier dat op aanwijzing van de surveillant na afloop van een zitting wordt ingeleverd, wordt door de examiner niet betrokken in de correctie.
- o. Je plaatst op alle examenwerk je voornaam-achternaam, datum (en examenummer bij het centraal examen).
- p. Examens met uitzondering van tekeningen en grafieken mogen alleen met blauwe of zwarte pen worden gemaakt.
- q. Als je materiaal bij je hebt, waarmee toegang kan worden verkregen tot informatie (bijvoorbeeld tablets) is niet toegestaan. Mobiele telefoons, smartwatches en/of andere digitale informatiedragers staan uit en zijn niet zichtbaar aanwezig tijdens examens.
- r. Het niet toegestaan de voorgelegde examenopgaven en antwoorden mee te nemen of buiten de examenruimte te brengen. Het is verboden om **een foto** of kopie van het gemaakte werk te maken.
- s. Toiletbezoek tijdens het centraal examen is onder begeleiding van een surveillant toegestaan. Bij SE is toiletbezoek niet toegestaan.
- t. Een surveillant heeft te allen tijde het recht een kandidaat die tijdens een zitting van het examen de ruimte verlaat voor toiletbezoek te vragen zijn (broek)zakken te legen en te laten controleren.
- u. De surveillanten bij het examen stellen over het verloop van het examen een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij het examenbureau, samen met het gemaakte examenwerk.
- v. Als de kandidaat klaar is, levert de kandidaat het werk in en tekent daarvoor op het proces-verbaal. Heeft de kandidaat een deel van de opgaven over het hoofd gezien, dan kan hij er geen aanspraak op

maken deze of soortgelijke opgaven later opnieuw voorgelegd te krijgen.

- w. De opgaven van het Centraal Examen mogen pas na afloop van de zitting (inclusief verlengingstijd) meegenomen worden met toestemming van de examencommissie. Deze opgaven kunnen ook naderhand, mits door de kandidaat voorzien van naam, op een daarvoor nader aan te geven plaats worden afgehaald.

Artikel 12 Onregelmatigheden

Als je je niet aan de regels houdt tijdens het examen wordt dat gemeld aan de examencommissie. De examencommissie nodigt je uit, zodat jij jouw kant van het verhaal kan vertellen. Als je minderjarig bent, kun je dat samen met één van je ouders of een 'wettelijke vertegenwoordiger' doen. De examencommissie bekijkt welke maatregelen genomen worden.

Onregelmatigheden zijn:

- het niet opvolgen van de instructies van de surveillant;
- spieken;
- het gebruik van niet toegestane hulpmiddelen.

Dat zijn niet alle onregelmatigheden. De examencommissie bepaalt verder wat een onregelmatigheid is.

Maatregelen kunnen bijvoorbeeld zijn:

- het ongeldig verklaren van de examenuitslag;
- het niet meer mogen deelnemen aan examens.

Naast deze maatregelen kan de examencommissie ook andere passende maatregelen nemen. Als je na een onregelmatigheid mag herkansen, kan het zijn dat je daar kosten voor moet betalen.

Alle betrokkenen van de opleiding worden van de maatregel (zie 1) op de hoogte gebracht, alsook de inspectie.

Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen.

In sommige gevallen is de gang van zaken ook geregeld op basis van een ministeriële regeling of bij besluit van de inspectie. In het bijzonder mag in dat verband worden gewezen op de navolgende (onderdelen van) artikelen uit het Examenbesluit VO. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaats gehad kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen. De inspectie verzoekt de zogenoemde examencommissie vaststelling opgaven nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 13 Informatie aan Inspectie

De Inspectie van het Onderwijs houdt namens de minister toezicht op de uitvoering van het onderwijs en de toetsing en examinering van de instelling.

Van elke bijzondere vorm van toetsing tijdens het Schoolexamen of onregelmatigheid tijdens het Centraal Examen wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 14

Inzagerecht

Schoolexamens

- a. Na beoordeling van het schoolexamen mag je examens inzien. Hiervoor zijn data ingepland, welke in je jaarrooster opgenomen staan.
- b. Tijdens inzage heb je de mogelijkheid tot controle van:
 - Correcte puntentelling
 - Correcte toekenning van punten per examenonderdeel.Het bespreken van het examen is niet de bedoeling. Het gaat bij het inzien van een examen niet meer om het creëren van een leermoment, maar het controleren van juistheid van toekenning van het resultaat. De leerling heeft t.a.v. het centraal examen alleen recht op inzage en geen recht op toelichting c.q. discussie.
- c. Het is verboden dat een kandidaat een kopie van het gemaakte werk maakt en/of meeneemt.

Centrale Examens

- d. Inzage van gemaakt werk van een Centraal Examen moet direct na bekendmaking van het examenresultaat schriftelijk bij de examencommissie aangevraagd worden (zie artikel 2).
- e. Een interpretatieverschil van het gemaakte werk, uitgezonderd een vanzelfsprekend abuis, is geen reden tot herziening van het behaalde cijfer voor het Centraal Examen.
- f. De kandidaat heeft het recht bij bespreking/inzage van zijn werk de opgaven, de beoordelingsnormen en de detailbeoordeling van zijn werk te vernemen.
- g. Bij inzage van een examen, is altijd minimaal één examenbureamedewerker aanwezig.
- h. Het is verboden dat een kandidaat een kopie van het gemaakte werk maakt en/of meeneemt.

Artikel 15 Bezwaar

1. Bezwaar aantekenen kan wanneer je het niet eens bent met
 - de beoordeling van een examen;
 - een beslissing of een maatregel van de examencommissie.
2. Je bezwaar kun je indienen bij de examencommissie (zie artikel 2). Je moet in ieder geval beschrijven wat je bezwaar is en waarom je bezwaar maakt.
3. Je kunt bezwaar aantekenen binnen 10 schooldagen na het bekendmaken van de beoordeling of maatregel. De 10 schooldagen gaan in op de dag waarop de maatregel of beoordeling bekend is gemaakt.
4. De examencommissie stelt een bezwaarcommissie in. De bezwaarcommissie laat jou weten dat je bezwaar ontvangen is. De bezwaarcommissie neemt een beslissing binnen 20 schooldagen na de ontvangst.
5. De beslissing wordt door de examencommissie schriftelijk aan jou medegedeeld, alsook aan de inspectie. Daar staat ook in dat en hoe je 'in beroep' kunt gaan.

Artikel 16 Beroep

1. Je kunt in beroep gaan tegen de beslissing van de examencommissie op het gemaakte bezwaar (zie artikel 13). Dit is wettelijk geregeld op grond van art. 7.5.2. lid 2 van de WEB.
2. Het beroep moet schriftelijk binnen 10 schooldagen zijn ingediend (na beslissing van de examencommissie).
3. Je stuurt het beroepschrift aan:

CommissieBeroepExamens@rocgilde.nl en/of
Commissie van Beroep voor de Examens
t.a.v. C.T.F. Haans, secretaris
p/a Postbus 1094
6040 KB Roermond

Het beroep krijgt een dagstempel. Dit is de datum waarop het beroep is ingediend. Dat is belangrijk om het aantal dagen vast te stellen die er zijn om te reageren. Het beroepschrift houdt in:

- Jouw naam en adres.
 - Datum van indiening.
 - Omschrijving van de maatregel of beslissing waartegen beroep wordt ingediend (kopie meesturen).
 - Waarom ga je in beroep?
4. De commissie van beroep voor examinering stelt de examencommissie op de hoogte van jouw beroep. De commissie van beroep voor examinering neemt binnen 10 schooldagen na ontvangst een besluit. Behalve als de commissie deze termijn heeft verlengd met ten hoogste 10 schooldagen. Het besluit van de commissie voor Beroep wordt schriftelijk aan jou bekend gemaakt.
 5. De commissie van beroep bekijkt de uitspraak van de examencommissie. Als de commissie akkoord gaat met jouw beroep moet de examencommissie binnen 10 dagen een nieuwe beslissing nemen.

Artikel 17 Diploma

Bepaling uitslag vmbo

De examencommissie past artikel 49 van het eindexamenbesluit VO toe om de uitslagbepaling voor het VMBO uit te voeren.

Bepaling uitslag havo

De examencommissie past artikel 50 van het eindexamenbesluit VO toe om de uitslagbepaling voor het VMBO uit te voeren.

Artikel 18

Slotbepaling

1. Onvoorziene omstandigheden

In geval van situaties die niet in dit reglement staan, beslist de examencommissie.

2. Geheimhouding

Iedereen die betrokken is bij de examens en vertrouwelijke gegevens krijgt in te zien, mag die gegevens niet delen. Behalve als hij of zij daartoe wettelijk verplicht is.

3. Strijdigheid bepalingen

Als onderdelen uit de onderwijs- en examenregeling strijdig zijn met de bepalingen uit dit reglement, gelden de bepalingen uit dit reglement.

4. In alle gevallen waarin de kandidaat zich door handhaving van de in dit examenreglement opgenomen regels onevenredig benadeeld voelt, kan hij zich beroepen op de hardheidsclausule.

Begrippenlijst

In dit reglement wordt verstaan onder:

bevoegde gezag:	de rechtspersonen als bedoeld in artikel 9.1.1. van de WEB;
College van Bestuur:	als bedoeld in artikel 9.1.4. van het Regionaal Opleidingen Centrum de Leijgraaf
deexamen:	een examen in één van de in de artikelen 11 tot en met 22 van het examenbesluit vo voorgeschreven vakken;
directeur:	de afdelingsdirecteur vavo;
examen:	een examen in de, in de artikelen 11 tot en met 22 van het examenbesluit vo, voorgeschreven vakken dan wel een aantal deexamens dat tezamen een examen vormt;
examencommissie:	de in artikel 7.4.11, tweede lid, juncto artikel 7.4.5 van de WEB bedoelde examencommissie voor een opleiding vavo
examinator:	degene die is belast met het afnemen van het examen;
havo:	hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de WVO;
herkansing:	het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan het centraal examen, als bedoeld in artikel 51, eerste lid van het examenbesluit;
Onderwijsinspectie:	de Inspectie van het Onderwijs, bedoeld in artikel 5.1. van de WEB;
kandidaat:	eenieder die door het bevoegde gezag tot het examen wordt toegelaten;
minister:	de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
school:	een dag- /avondschoon voor voortgezet algemeen volwassenen onderwijs (vavo);
vmbo:	voorbereidend middelbaar beroeps onderwijs als bedoeld in artikel 21 van de WVO;
Wet:	de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) (Stb. 1995,501); N.B. in deze wet wordt m.b.t. het vavo verwezen naar de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) (Stb. 1986,552) en vanuit deze naar het examenbesluit vwo - havo - vmbo.